ASL/108	Muslehuddin Mohammad Salah bin Jalal Bulehri (D. 979H) Shamail-i-Nabvi Page 11–119
ASL/109	Arabic Hadith with ~~[illegible]~~ Persian translation Page 3 to 38
ASL 110	Arabic both on Prayers Page 11 to 82

معرفة بالقلب الخ این حدیث موضوع است یا ضعیف امام شوکانی در صفحہ ۲۴۶ و

در صفحہ ۱۹ ۱ الوضوء علی الوضوء الخ در تخریج احیا امام عراقی نوشتہ کہ اطلاع این

حدیث نشدہ شوکانی صفحہ ۹ و در صفحہ ۲۲ من قال عند استماع الاذان الخ در فوائد المجموعة

فی الاحادیث الموضوعة امام شوکانی موضوع نوشتہ و در صفحہ ۲۶ (در صفحہ ۱۵) لا صلوٰة لجار المسجد الخ این حدیث

عند البعض موضوع و عند البعض ضعیف بہر حال صحیح نیست شوکانی صفحہ ۱۵

اینکہ نوشتہ شد مشتے از خروار است اَللّٰھُمَّ اغْفِرْ لِجَامِعِهٖ وَلِقَارِئِهٖ

وَلِحَافِظِهٖ وَلِمَنْ لَّهٗ حَقٌّ عَلَيْنَا وَاٰخِرُ دَعْوٰنَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ

اَلْحَدِيْثُ الْاَوَّلُ عَنْ اَمِيْرِ الْمُؤْمِنِيْنَ عُمَرَ بْنِ

حدیث اول مروی است از امیر المومنین عمر بن

اَلْخَطَّابِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ صَلَّى

خطاب رضی اللہ عنہ کہ گفت شنیدم رسول اللہ صلے

اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ يَقُوْلُ اِنَّمَا الْاَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

اللہ تعالے علیہ و آلہ وسلم را کہ میفرمود جز این نیست کہ ہمہ اعمال موقوف بر نیت است

وَاِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَّا نَوٰى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهٗ اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ

وجز این نیست کہ برای ہر شخصے آنچہ نیت کردہ پس کسیکہ باشد ہجرت او بسوی خدا و رسول او

۲ مدار جزاء اعمال نیک بر نیت است اگر نیت شخص در آن برای رضای ... [illegible]

۳ پس ... نیت بلا موجب زکال و وبال آخرت است مومن را باید کہ صحیح القصد در اعمال حسنہ نیت را خالص کند بحق تعالیٰ تا جزای نیک بران مرتب شود ۱۲

فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللهِ وَرَسُوْلِهٖ وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلٰى دُنْيَا

پس ہجرت او بسوی خدا و رسول اوست و کسیکہ باشد ہجرت او بسوی دنیا کہ

يُصِيْبُهَا أَوِ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلٰى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ رَوَاهُ

برسد آنرا یا زنے کہ نکاح کند اورا پس ہجرت او بسوی آن چیز ست کہ ہجرت کردہ بطرف وی روایت کرد این

إِمَامُ الْمُحَدِّثِيْنَ أَبُوْ عَبْدِ اللهِ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمٰعِيْلَ

حدیث را امام محدثین ابو عبد اللہ محمد پسر اسمعیل

الْبُخَارِيُّ وَأَبُو الْحُسَيْنِ مُسْلِمُ بْنُ الْحَجَّاجِ بْنِ مُسْلِمٍ

بخاری و ابو الحسین مسلم پسر حجاج پسر مسلم

الْقُشَيْرِيُّ النَّيْسَابُوْرِيُّ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا فِيْ

قشیری نیشاپوری رضی اللہ تعالے عنہما در دو

صَحِيْحَيْهِمَا اللَّذَيْنِ هُمَا أَصَحُّ الْكُتُبِ الْمُصَنَّفَةِ الْحَدِيْثِ

کتاب صحیح خود کہ این ہر دو کتاب صحیح ترین کتابہائے تصنیف شدہ اند در حدیث

الثَّانِيْ عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ أَيْضًا قَالَ بَيْنَمَا

دوم روایت شدہ از عمر رضی اللہ تعالے عنہ کہ گفت در حالیکہ

نَحْنُ عِنْدَ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ

نشستہ بودیم ما این نزد رسول اللہ صلے اللہ علیہ وسلم یک روز

ذَاتَ يَوْمٍ اِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيْدُ بَيَاضِ الثَّوْبِ
که ناگهان وارد شد بر ما شخصے که بسیار سفید بود جامه وے

شَدِيْدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يُرٰى عَلَيْهِ اَثَرُ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهٗ
وخوب سیاه بود موہائے وی دیده نمی شد بروے علامت سفر ونے شناخت وی را

مِنَّا اَحَدٌ حَتّٰى جَلَسَ اِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ
از ما یان کسے تا آنکه نشست آن شخص نزد پیغمبر صلے الله تعالے علیه وآله

وَسَلَّمَ فَاَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ اِلٰى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلٰى فَخِذَيْهِ
وسلم پس پیوست کرد دو زانوی خود را بدو زانوی آنحضرت ونهاد هر دو کف دست را بر دو رانهای ایشان

وَقَالَ يَا مُحَمَّدُ اَخْبِرْنِيْ عَنِ الْاِسْلَامِ فَقَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ
وگفت ای محمد خبر کن مرا از اسلام پس فرمود رسول الله

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ اَلْاِسْلَامُ اَنْ تَشْهَدَ
صلے الله تعالے علیه وآله وسلم اسلام این ست که گواهی دهی بآنکه

اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ وَ
نیست هیچ معبود بجز خدا وآنکه محمد فرستاده خدا است

تُقِيْمَ الصَّلٰوةَ وَتُؤْتِيَ الزَّكٰوةَ وَتَصُوْمَ رَمَضَانَ وَ
و برپا داری نماز را و بدهی زکوة را و روزه داری رمضان را و

٥

الحج البيت ان استطعت اليه سبيلا قال صدقت

حج خانه کعبه کنی اگر بتوانی بسوی او راه رفتن سائله گفت آن شخص در جواب آنحضرت که راست فرمودی

فعجبنا له يسأله ويصدقه قال فاخبرني عن الايمان

پس تعجب کردیم ما باین شخص که سوال میکند از آن حضرت و تصدیق هم میکند آنحضرت را باز گفت آن شخص که خبر کن مرا از ایمان

قال ان تؤمن بالله وملئكته وكتبه ورسله واليوم الآخر

فرمود ایمان آنست که ایمان آری بخدا و فرشتگان وی و کتابهای وی و پیغمبران وی و بروز قیامت

وتؤمن بالقدر خيره وشره قال صدقت قال فاخبرني

و ایمان آری بتقدیر نیکی آن و بدی آن که همه باراده خدا تعالی است گفت آن شخص راست فرمودی باز

عن الاحسان قال ان تعبد الله كانك تراه فان لم

از احسان فرمود احسان این است که بندگی کنی خاص خدا را بحضور و اخلاص که گویا تو می بینی او را پس اگر نه

تكن تراه فانه يراك قال فاخبرني عن الساعة قال

بینی او را پس وی تعالی ترا می بیند باز گفت پس خبر کن مرا از وقت بر پا شدن قیامت فرمود آن حضرت

ما المسئول عنها باعلم من السائل قال فاخبرني

نیست سوال کرده شده از آن یعنی من دانا تر از سائل که توئی باز گفت آن شخص پس خبر کن مرا

عن اماراتها قال ان تلد الامة ربتها وان ترى

از علامات قیامت فرمود آن حضرت از علامات قیامت این است که بزاید کنیز مالکه خود را و اینکه ببینی تو

الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ

پابرہنگان محتاجان چرانندگان گوسفند را کہ فخر وتکبر کنند در ساختن عمارتہا

ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثْتُ مَلِيًّا ثُمَّ قَالَ يَا عُمَرُ أَتَدْرِي مَنِ السَّائِلُ قُلْتُ

پس ازان رفت آن شخص پس درنگ کردم ساعتے دراز پس ازان فرمود آنحضرت اے عمر آیا میدانی کدام شخص بود

اللّٰهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ

خدا تعالی و رسول او دانا تر فرمود بدرستی این شخص جبریل بود آمده بود تا بیاموزد

دِينَكُمْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ الْحَدِيثُ الثَّالِثُ عَنْ أَبِي عَبْدِ

دین شمارا روایت کرد این را مسلم حدیث سوم روایت از پدر عبد الرحمن

الرَّحْمٰنِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ

پسر عمر بن الخطاب رضی اللہ تعالے عنہما کہ گفت شنیدم

رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ بُنِيَ

رسول اللہ صلے اللہ تعالی علیہ و آلہ وسلم را کہ میفرمود بنا کردہ شدہ است

الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَنَّ

اسلام بر پنج چیز یکے ازان گواہی دادن برانکہ نیست ہیچ معبود غیر از خدا تعالے و بدرستی

مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَإِقَامِ الصَّلٰوةِ وَإِيتَاءِ

محمد بندہ وی و فرستادہ وی است دوم ازان برپا کردن نماز است سوم دادن

الزَّكٰوةِ وَحَجِّ الْبَيْتِ وَصَوْمِ رَمَضَانَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ

زکوٰۃ ست چہارم حج کردن خانہ کعبہ است پنجم روزہ داشتن ماہ رمضان ست روایت کرد این حدیث را بخاری ومسلم

الْحَدِيْثُ الرَّابِعُ عَنْ اَبِيْ عَبْدِ الرَّحْمٰنِ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ

حدیث چہارم روایت ست از ابی عبد الرحمن عبد الله پسر

مَسْعُوْدٍ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى

مسعود رضی الله تعالی عنه که گفت خبر داد ما یان رسول الله صلی

اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ وَهُوَ الصَّادِقُ الْمَصْدُوْقُ اِنَّ

الله تعالی علیه وآله وسلم وحالانکه وی راست گو و راست گفته شده است او را که بدرستی

اَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهٗ فِيْ بَطْنِ اُمِّهٖ اَرْبَعِيْنَ يَوْمًا نُطْفَةً

یکے از شما جمع میشود پیدایش وی در شکم مادر وی چهل روز قطره منی مے باشد

ثُمَّ يَكُوْنُ عَلَقَةً مِثْلَ ذٰلِكَ ثُمَّ يَكُوْنُ مُضْغَةً ثُمَّ

پس از ان می شود خون بستہ مانند آن یعنے چهل روز پس از ان میشود پارہ گوشت مانند آن یعنے چهل روز پس

يُرْسَلُ الْمَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيْهِ الرُّوْحَ وَيُؤْمَرُ بِاَرْبَعِ كَلِمَاتٍ

از ان فرستاده میشود فرشته یعنے از جانب خدا تعالی پس بدمد آن فرشته در وی روح را و امر کرده می شود آن فرشته

يَكْتُبُ رِزْقَهٗ وَاَجَلَهٗ وَعَمَلَهٗ وَشَقِيٌّ

مینویسد روزی او را و اجل او را یعنے عمر او را و عمل او را یعنے از نیک و بد و این را که بدبخت ست

أو سعيد فوالذي لا إله غيره إن أحدكم ليعمل بعمل

ابو سعید پس سوگند بآن ذات پاک که نیست هیچ معبود غیر از وے بدرستی یکے از شما هر آینه عمل میکند بعمل

أهل الجنة حتى ما يكون بينه وبينها إلا ذراع فيسبق

اهل جنت تا آنکه نمی باشد درمیان وی و درمیان جنت مگر بقدر یک گز پس درینحال پیشی میکند

عليه الكتاب فيعمل بعمل أهل النار فيدخلها وإن أحدكم

بر وی آن نوشته اول پس عمل می کند وی بعمل اهل دوزخ پس می درآید در دوزخ و بدرستی یکی از شما

ليعمل بعمل أهل النار حتى ما يكون بينه وبينها إلا

هر آئنه عمل می کند بعمل اهل دوزخ تا آنکه نمی باشد میان وی و میان دوزخ مگر

ذراع فيسبق عليه الكتاب فيعمل بعمل أهل الجنة

بقدر یک گز پس درینحال سبقت میکند بر وے سرنوشت اول پس عمل میکند بعمل اهل بهشت

فيدخلها رواه البخاري ومسلم الحديث الخامس

پس میدر اید در بهشت روایت کرد اینحدیث را بخاری و مسلم حدیث پنجم

عن أم المؤمنين أم عبد الله عائشة رضي الله تعالى

روایت است از مادر مومنان مادر عبد الله عائشه صدیقه رضی الله تعالے

عنها قالت قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم

عنها که گفت ملله فرمود رسول الله صلے الله علیه و آله وسلم

من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد رواه

کسیکه نو پیدا کرد در کار دین که این دین اسلام ست آنچیزیرا که نیست از دین پس آنچیز مردود و باطل ست روایت

البخاري ومسلم وفي رواية لمسلم من عمل

کرد این را بخاری و مسلم و در یک روایت برای مسلم چنین آمده است کسیکه عمل کند

عملاً لیس علیه امرنا فهو ردٌّ الحدیث السادس

عملی کہ نیست بروے امر ما پس آن عمل مردود ست — حدیث ششم

عن عبد الله النعمان بن بشیر رضی الله تعالی عنهما

روایت ست از عبد الله نعمان پسر بشیر رضی الله تعالی عنهما

قال سمعت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم

کہ گفت شنیدم رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم را

یقول ان الحلال بیّن وانّ الحرام بیّن وبینهما مشتبهات

میفرمود بدرستی چیزهاے حلال ظاهر وروشنند وبدرستی چیزهاے حرام نیز ظاهر وروشنند ومیان حلال و

لا یعلمهن کثیر من الناس فمن اتّقی الشبهات

نمیشناسند آن چیزها را بسیار از مردم یعنی بجهة عدم علم وعدم تمیز پس کسیکه پرهیز کند شبهات را یعنی آن چیزهای شبه ناک را

استبرأ لدینه وعرضه ومن وقع فی الشبهات

پاک کرد دین خود را از ملامت شرعی وآبروی خود را وکسیکه بیفتد در چیزهاے شبه ناک

وقع فی الحرام کالراعی یرعی حول الحمی یوشك

بیفتد در حرام مانند چراننده که بچراند مواشی خود را گرد چراگاه خاص پادشاه نزدیک ست

ان یقع فیه الا وانّ لکل ملك حمی الا وانّ حمی

که بیفتد وی در چراگاه خاص پادشاه آگاه باشید وبدرستی برای هر پادشاه چراگاه خاص میباشد آگاه باشید

الله تعالی محارمه الا انّ فی الجسد مضغة اذا

خدا تعالی چیزهاے حرام کرده وی‌اند آگاه باشید که بدرستی در بدن آدمی پاره گوشت ست وقتیکه

صلحت صلح الجسد کله واذا فسدت فسد الجسد

نیک شود وی نیک شود بدن تمام آن ووقتیکه تباه شود آن پاره گوشت تباه شود بدن

كُلُّهُ اَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ

تمام آن آگاه باشید که آن پاره گوشت دل است روایت کرد این را بخاری و مسلم

اَلْحَدِيْثُ السَّابِعُ عَنْ اَبِيْ رُقَيَّةَ تَمِيْمِ بْنِ اَوْسٍ

حدیث هفتم روایت است از ابی رقیه تمیم پسر اوس

الدَّارِيِّ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ اَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ

داری رضی الله تعالے عنه که بدرستی پیغمبر صلے الله تعالی علیه

وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ قَالَ الدِّيْنُ النَّصِيْحَةُ قُلْنَا لِمَنْ قَالَ

و آله و سلم فرموده دین خیرخواهی ست گفتیم ما بان خیرخواهی برای کیست فرمود

لِلّٰهِ تَعَالٰى وَلِكِتَابِهٖ وَرَسُوْلِهٖ وَلِاَئِمَّةِ الْمُسْلِمِيْنَ وَ

برای خدا تعالے و برای کتاب وی و برای رسول وے و برای ائمه مسلمانان

عَامَّتِهِمْ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ اَلْحَدِيْثُ الثَّامِنُ

عوام ایشان روایت کرد این را بخاری و مسلم حدیث هشتم

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا اَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى

روایت است از ابن عمر رضی الله تعالے عنهما که بدرستی رسول خدا صلے

اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ قَالَ اُمِرْتُ اَنْ اُقَاتِلَ

الله تعالے علیه و آله و سلم فرمود امر کرده شده ام بانکه قتال کنم

النَّاسَ حَتّٰى يَشْهَدُوْا اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاَنَّ مُحَمَّدًا

با مردم تا آنکه گواهی دهند ایشان بر آنکه نیست هیچ معبود غیر از خدا تعالے و بدرستی محمد صلی الله علیه

رَسُوْلُ اللهِ وَيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوا الزَّكٰوةَ فَاِذَا

وسلم فرستاده وی است و قائم کنند نماز را و بدهند زکوة را پس چون

فعلوا ذلك عصموا مني دماءهم واموالهم

کردند ایشان این کار را نگهداشتند از من خونهاے خود و مالهاے خود را

الا بحق الاسلام وحسابهم على الله رواه البخاري

مگر بحق اسلام وحساب ایشان بر خداست روایت کرد این را بخاری

ومسلم الحديث التاسع عن ابي هريرة عبد الرحمن

و مسلم حدیث نهم روایت ست از ابو هریره عبد الرحمان

ابن صخر رضي الله تعالى عنه قال سمعت رسول

پسر صخر رضی الله تعالے عنه که گفت شنیدم رسول

الله صلى الله تعالى عليه واله وسلم يقول

الله صلے الله تعالی علیه و آله وسلم را میفرماید

ما نهيتكم عنه فاجتنبوه وما امرتكم به فافعلوا

آنچه منع کردم شما را ازان پس احتراز کنید ازان وآنچه امر کردم شمارا بآن پس بکنید

منه ما استطعتم فانما اهلك الذين من قبلكم

ازان آنچه بتوانید پس جزاین نیست که هلاک کرد کسانی را که پیش از شما بودند

كثرة مسائلهم واختلافهم على انبيائهم رواه

بسیاری سوالهای ایشان یعنے در دین بیحاجت و ضرورت واختلاف ایشان بر پیغمبران خود چنانچه عادت بنی

البخاري ومسلم الحديث العاشر عن ابي هريرة

بخاری و مسلم حدیث دهم روایت ست از ابی هریره

رضي الله تعالى عنه قال قال رسول الله صلى

رضی الله تعالے عنه که گفت فرمود رسول الله صلے

۱۵ می پرسیدند واقع شده یا نه اگر گفتند واقع شد

اللہُ تعالیٰ علیہ وآلہٖ وسلّم اِنَّ اللہَ تعالیٰ طَیِّبٌ

الله تعالی علیه وآله وسلم که بدرستی خدا تعالی پاک ست

لَا یَقْبَلُ اِلَّا طَیِّبًا وَاِنَّ اللہَ اَمَرَ الْمُؤْمِنِیْنَ بِمَا اَمَرَ بِہٖ

قبول نمیکند مگر پاک را یعنی عمل نیک که از شرک وریا پاک باشد وصدقه از مال حلال بود وبدرستی خدا تعالی امر فرمود

الْمُرْسَلِیْنَ فَقَالَ اللہُ تعالیٰ یٰاَیُّھَا الرُّسُلُ کُلُوْا مِنَ

پیغمبران را پس فرمود خدای تعالی یعنی پیغمبران را ای پیغمبران خورید از

الطَّیِّبٰتِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا وَقَالَ اللہُ تعالیٰ یٰاَیُّھَا

چیزهای پاک وکنید کار نیک را وفرمود خدای تعالی یعنی مومنان را ای کسانیکه

الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا کُلُوْا مِنْ طَیِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰکُمْ ثُمَّ ذَکَرَ

ایمان آورده اید خورید از حلال آنچه روزی داده ایم شمارا پس ازان ذکر کرد

الرَّجُلَ یُطِیْلُ السَّفَرَ اَشْعَثَ اَغْبَرَ یَمُدُّ یَدَیْہِ اِلَی

آنحضرت آن شخص را که دراز کند سفر را باشد ژولیده موی خاک آلوده دراز میکند هر دو دست خود بطرف

السَّمَآءِ یَارَبِّ یَارَبِّ وَمَطْعَمُہٗ حَرَامٌ وَمَشْرَبُہٗ حَرَامٌ

آسمان ومیگوید ای پروردگار من ای پروردگار من حالانکه باشد خوردنش حرام وآشامیدنش حرام

وَمَلْبَسُہٗ حَرَامٌ وَغُذِیَ بِالْحَرَامِ فَاَنّٰی یُسْتَجَابُ

وحالانکه باشد پوشیدنش حرام وپرورده شده بحرام پس چگونه قبول خواهد شد دعای برای

لِذٰلِکَ رَوَاہُ مُسْلِمٌ اَلْحَدِیْثُ الْحَادِیْ عَشَرَ

این شخص روایت کرد این را مسلم حدیث یازدهم

عَنْ اَبِیْ مُحَمَّدٍ اَلْحَسَنِ بْنِ عَلِیِّ بْنِ اَبِیْ طَالِبٍ سِبْطِ

روایت ست از ابی محمد امام حسن پسر جناب علی بن ابی طالب نواسه

رسول الله صلى الله تعالى عليه وآله وسلم

رسول خدا صلے الله تعالے علیه وآله وسلم

وريحانته رضي الله تعالى عنهما قال حفظت من

و فرزند راحت جان وے رضی الله تعالے عنهما که گفت یاد کردم از

رسول الله صلى الله تعالى عليه وآله وسلم دع

رسول الله صلے الله تعالے علیه وآله وسلم این را که بگذار و ترک کن

ما يريبك إلى ما لا يريبك رواه الترمذي و

آن چیزی را که در شک اندازد ترا و قصد کن بآن چیزی که در شک نیندازد ترا روایت کرد این را ترمذی و

النسائي وقال الترمذي هذا حديث حسن صحيح

نسائی و گفت ترمذی که این حدیث حسن است صحیح است

الحديث الثاني عشر عن أبي هريرة رضي الله

حدیث دوازدهم روایت است از ابی هریره رضی الله

تعالى عنه قال قال رسول الله صلى الله تعالى

تعالے عنه که گفت فرمود رسول الله صلے الله تعالے

عليه وآله وسلم من حسن إسلام المرء تركه ما

علیه وآله وسلم از خوبی اسلام شخص ترک کردن ویست آن چیزی را که

لا يعنيه حديث حسن رواه الترمذي وغيره

فائده نرساند ویرا این حدیث حسن است روایت کرده این را ترمذی و غیر وے

الحديث الثالث عشر عن أبي حمزة أنس بن

حدیث سیزدهم روایت است از ابی حمزه انس پسر

مالك رضي الله تعالى عنه خادم رسول الله صلى

مالک رضی الله تعالی عنه خادم رسول الله صلی

الله تعالى عليه وآله وسلم عن النبي صلى الله تعالى

الله تعالی علیه وآله وسلم کردی روایت کرده از پیغمبر صلی الله تعالی

عليه وآله وسلم أنه قال لا يؤمن أحدكم حتى

علیه وآله وسلم که بدرستی آنحضرت فرمود ایمان نیاورد یکی از شما تا آنکه

يحب لأخيه ما يحب لنفسه رواه البخاري ومسلم

دوست دارد برای برادر خود آنچه دوست دارد برای نفس خود روایت کرد این را بخاری و مسلم

الحديث الرابع عشر عن ابن مسعود رضي الله

حدیث چهاردهم روایت است از عبدالله بن مسعود رضی الله

تعالى عنه قال رسول الله صلى الله تعالى عليه

تعالی عنه که گفت رسول خدا صلی الله تعالی علیه

وآله وسلم لا يحل دم امرئ مسلم إلا بإحدى

وآله وسلم حلال نمی شود خون مرد مسلمان مگر بیکی

ثلث الثيب الزاني والنفس بالنفس والتارك

از این سه کار یک آنکه باشد منکوحه دار زنا کننده دوم کشتنش بقصاص وسوم ترک کننده

لدينه المفارق للجماعة رواه البخاري و

دین خود فسق جدا شونده از جماعت مسلمانان روایت کرد این را بخاری و

مسلم الحديث الخامس عشر عن أبي هريرة

مسلم حدیث پانزدهم روایت است از ابی هریره رض

رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ عَنْ رَّسُوْلِ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی

رضی اللہ تعالے عنہ که وے روایت کرد از رسول اللہ صلے اللہ تعالے

عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ کَانَ یُؤْمِنُ بِاللّٰہِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ

علیہ و آلہ وسلم که فرمود کسیکه ایمان میدارد بخدا تعالے و بروز قیامت

فَلْیَقُلْ خَیْرًا اَوْ لِیَصْمُتْ وَمَنْ کَانَ یُؤْمِنُ بِاللّٰہِ وَ

پس باید که بگوید سخن نیک و یا خاموش شود و کسیکه ایمان میدارد بخدا تعالے و

الْیَوْمِ الْاٰخِرِ فَلْیُکْرِمْ جَارَہٗ وَمَنْ کَانَ یُؤْمِنُ بِاللّٰہِ

بروز قیامت پس باید که بزرگ دارد همسایهٔ خود را و کسیکه ایمان می دارد بخدا تعالے

وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ فَلْیُکْرِمْ ضَیْفَہٗ رَوَاہُ الْبُخَارِیُّ وَ

و بروز قیامت پس باید که گرامی دارد مهمان خود را روایت کرد این را بخاری و

مُسْلِمٌ اَلْحَدِیْثُ السَّادِسُ عَشَرَ عَنْ اَبِیْ هُرَیْرَۃَ

مسلم حدیث شانزدهم روایت است از ابی هریره

رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ اَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِیِّ صَلَّی اللّٰہُ

رضی اللہ تعالے عنہ که بدرستی شخصے گفت مر پیغمبر را صلے اللہ

تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ اَوْصِنِیْ قَالَ لَا تَغْضَبْ

تعالے علیہ و آلہ وسلم که نصیحت کن مرا فرمود آنحضرت بوی که غصه مکن

فَرَدَّدَ مِرَارًا قَالَ لَا تَغْضَبْ رَوَاہُ الْبُخَارِیُّ اَلْحَدِیْثُ

پس تکرار کرد آن شخص چند بار آنرا فرمود آنحضرت در جوابش که غصه مکن روایت کرد این را بخاری حدیث

السَّابِعَ عَشَرَ عَنْ اَبِیْ یَعْلٰی شَدَّادِ بْنِ

هفتدهم روایت است از ابی یعلے شداد پسر

ابن اوس رضی اللہ تعالیٰ عنہ عن رسول اللہ صلی

پسر اوس رضی اللہ تعالیٰ عنہ کہ وی روایت کردہ است از رسول اللہ صلی

اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم قال ان اللہ تعالیٰ کتب

اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم کہ فرمود بدرستی خدای تعالیٰ نوشتہ

الاحسان علی کل شیء فاذا قتلتم فاحسنوا

و مقرر کردہ احسان و نیکی کردن بر ہر چیزے پس وقتیکہ قتل کنید کسی را شما پس نیک کنید

القتلۃ واذا ذبحتم فاحسنوا الذبحۃ ولیحد

قتل آن را و چون ذبح کنید حیوان را پس نیک کنید ذبح آن را و باید کہ تیز کند

احدکم شفرتہ ولیرح ذبیحتہ رواہ مسلم الحدیث

یکے از شما کارد خود را برای ذبح و باید کہ راحت دہد یعنی بپہلو بخواباند ذبیحہ خود را وقت ذبح و بعد آن تا کہ جان

الثامن عشر عن ابی ذر جندب بن جنادۃ و

ہژدہم روایت است از ابی ذر جندب پسر جنادہ و از

ابی عبد الرحمن معاذ بن جبل رضی اللہ تعالیٰ

ابی عبد الرحمن معاذ بن جبل رضی اللہ تعالیٰ

عنہما ان رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم

عنہما کہ بدرستی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

قال اتق اللہ حیث ما کنت واتبع السیئۃ

فرمود بترس از خدای تعالیٰ در ہر جا کہ باشی یعنی در خلوت و جلوت و در حضر و سفر و در حالت غضب و علم

الحسنۃ تمحہا وخالق الناس بخلق حسن رواہ

میل را تا کہ دور کند آن نیکی بدی را و معاملہ کن با مردم بخوی نیک روایت کرد این را

الترمذي وقال حديث حسن وفي بعض النسخ حسن

ترمذی و گفت که این حدیث حسن است و در بعضی نسخهای ترمذی چنین گفته که این حدیث حسن است

صحيح الحديث التاسع عشر عن ابي العباس عبد

صحیح است حدیث نوزدهم روایت است از ابی عباس عبد الله

الله بن عباس رضي الله تعالى عنهما قال كنت خلف

پسر عباس رضی الله تعالی عنهما که گفت بودم من در پس

النبي صلى الله تعالى عليه واله وسلم فقال يا غلام

پیغمبر صلی الله تعالی علیه وآله وسلم پس فرمود مرا که ای کودک

اعلمك كلمات احفظ الله يحفظك احفظ الله

آیا بیاموزم ترا بعضی کلمات بسیار مفید و آن این است که نگهدار رضامندی خدا را که نگهدارد ترا از دهر

تجده تجاهك اذا سألت فاسأل الله واذا

تا که بیابی او را حاضر پیش روی خود در هر حال بحفظ و حمایت و اعانت و در کشف حاجات چون سوال کنی چیزی را

استعنت فاستعن بالله واعلم ان الامة لو

مدد خواهی در چیزی از کسی پس مدد خواه از خدا تعالی و بدان بیقین که هر آئینه تمام کرده از جن و انس اگر

اجتمعت على ان ينفعوك بشيء لم ينفعوك الا بشيء

جمع شوند برانکه نفع رسانند ترا بچیزی نفع نرسانند ترا هرگز مگر بچیزی که

قد كتبه الله لك وان اجتمعوا على ان يضروك

البته نوشته است آن را خدا تعالی در تقدیر برای تو و اگر جمع شوند همه ایشان برانکه ضرر رسانند ترا

لم يضروك الا بشيء قد كتبه الله عليك رفعت

ضرر رسانند ترا هرگز مگر بچیزی که البته نوشته است از خدا تعالی در تقدیر بر تو برداشته شدند

یعنی چیزے کہ سرنوشت اول بود نوشته شد محو و اثبات درآن نمی شود ۱۲

الاقلام وجفت الصحف رواه الترمذی وقال

قلمهای تقدیر از نوشتن و خشک شدند نامهای تقدیر یعنی محفوظ انداز تغییر روایت کرد این را ترمذی و گفت

حدیث حسن صحیح وفی روایة غیر الترمذی احفظ

که این حدیث حسن ست صحیح ست و بروایت غیر از ترمذی چنین آمده که نگهدار در هر کار

الله تجده امامك تعرف الى الله فی الرخاء یعرفك فی

جانب خدا را تا که بیابی وی را حاضر پیش روی خود آشنای کن با خدا تعالے در فراخی و ساخت تا آشنائی کند وی

الشدة واعلم ان ما اخطاك لم یكن لیصیبك و

سختی و مشقت و بدان بیقین که البته آنچه خطا کرده است ترا در سیده بتو برانیکه برسد بتو

ما اصابك لم یكن لیخطئك واعلم ان النصر مع

آنچه رسیده ست ترا نبود اینکه خطائی کرد تراسه و بدان بیقین که البته فتح وظفر با

الصبر وان الفرج مع الكرب وان مع العسر یسرا

صبر ست و بدرستی خوشی و خرمی با غم و الم ست و بدرستی با سختی آسانی ست

الحدیث العشرون عن ابی مسعود عقبة بن

حدیث بیستم روایت ست ابی مسعود عقبه پسر

عمرو الانصاری البدری رضی الله تعالیٰ عنه

عمر و انصاری بدری یعنے در جنگ بدر حاضر بود رضی الله تعالے عنه

قال قال رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه واله وسلم

که گفت فرمود رسول الله صلے الله تعالے علیه و آله وسلم

ان مما ادرك الناس من كلام النبوة الاولیٰ اذا لم

که بدرستی از آنچه یافتند مردم از کلام پیغمبری اول این کلام ست

تستحي فاصنع ما شئت رواه البخاري الحديث

حیا نداری سلہ پس بکن آنچہ خواہے روایت کرد این را بخاری حدیث

الحادي والعشرون عن ابي عمرو وقيل ابي

بیست ویکم روایت ست از ابی عمرو گفتہ شد ابی

عمرة سفيان بن عبد الله الثقفي رضي الله تعالى عنه

عمرہ سفیان پسر عبد اللہ ثقفی رضی اللہ تعالے عنہ

قال قلت يا رسول الله قل لي في الاسلام قولا لا اسأل

گفت وے گفتم اے رسول خدا بفرما مرا در اسلام یک سخنے کافی کہ سوال نکنم

عنه احدا غيرك قال قل آمنت بالله ثم

ازان ہیچ یکے سوائے تو فرمود بگو ایمان آوردم بخدا تعالے پس ازان

استقم رواه مسلم الحديث الثاني والعشرون

استقامت کن بران روایت کرد این را مسلم حدیث بیست و دوم

عن ابي عبد الله جابر بن عبد الله الانصاري رضي

روایت ست از ابی عبد اللہ جابر پسر عبد اللہ انصاری رضی

الله تعالى عنهما ان رجلا سأل رسول الله صلى الله

اللہ تعالے عنہما کہ بدرستی شخصے سوال کرد رسول اللہ صلے اللہ

تعالى عليه وآله وسلم فقال ارأيت اذا صليت المكتوبات

تعالے علیہ وآلہ وسلم را پس گفت بآن حضرت خبر کن مرا اینکہ چون گذاردم نمازہای فرض را

وصمت رمضان واحللت الحلال وحرمت الحرام

وروزہ داشتم ماہ رمضان را وحلال کردم چیزہای حلال را وحرام کردم چیزہاے حرام را

وَلَمْ اَزِدْ عَلٰى ذٰلِكَ اَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَالَ نَعَمْ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

و زیاده نکردم بران چیزها یعنے از نوافل و مستحبات آیا داخل خواهم شد بجنت الی عذاب فرمود آنحضرت آری روایت کرد

وَمَعْنٰى حَرَّمْتُ الْحَرَامَ اِجْتَنَبْتُهٗ وَمَعْنٰى اَحْلَلْتُ

و معنے حرام کردم چیزهاے حرام را اینکه اجتناب کردم ازان و معنے حلال کردم چیزهاے حلال را

الْحَلَالَ فَعَلْتُهٗ مُعْتَقِدًا حِلَّهٗ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ الْحَدِيْثُ الثَّالِثُ

این است که کردم و بعمل آوردم آن را درحالیکه اعتقاد داشتم حلال بودن آنرا و خدا داناتر است حدیث

وَالْعِشْرُوْنَ عَنْ اَبِيْ مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ

بست و سوم روایت است از ابی مالک حارث پسر عاصم

الْاَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰهِ

اشعری رضی الله تعالی عنه که گفت فرمود رسول الله

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ اَلطُّهُوْرُ شَطْرُ الْاِيْمَانِ

صلے الله تعالے علیه وآله وسلم طهارت نصف ایمان است

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ تَمْلَأُ الْمِيْزَانَ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ تَمْلَاٰنِ

و کلمه الحمد لله گفتن پر می کند ترازوی عمل را و کلمه سبحان الله والحمد لله گفتن پر میکند این هردو

اَوْ تَمْلَأُ مَا بَيْنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالصَّلٰوةُ نُوْرٌ

یا پر میکند هر یک آن مقدار را که درمیان آسمانها و زمین است و نماز روشن کننده دل است بنور معرفت

وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ وَّالصَّبْرُ ضِيَاءٌ وَّالْقُرْاٰنُ حُجَّةٌ لَّكَ

و صدقه دادن یعنے زکوة وغیر آن دلیل است بر ایمان و محبت خدا و صبر طاعت و کف از معصیت روشنی است

اَوْ عَلَيْكَ كُلُّ النَّاسِ يَغْدُوْ فَبَائِعٌ نَّفْسَهٗ فَمُعْتِقُهَا

مر ترا اگر عمل نمودی بران یا حجت و الزام است بر تو اگر عمل نکردی موافق آن همه مردم بامداد میکنند پس فروشنده و صرف

اومو بقهار رواه مسلم الحديث الرابع والعشرون

یا بلاک کننده است آنرا روایت کرد این را مسلم حدیث بیست وچهارم

عن ابی ذر رضی الله تعالی عنه عن النبی صلی الله تعالی

روایت است از ابی ذر رضی الله تعالی عنه که روایت کرد از پیغمبر خدا صلی الله تعالی

علیه واله وسلم فیما یرویه عن الله تعالی عز وجل انه

علیه وآله وسلم در آنچه روایت میکرد آنحضرت آنرا از خدا تعالی که بزرگ وجلیل ست اینکه بدرستی وی

قال یا عبادی انی حرمت الظلم علی نفسی و

تعالی فرمود ای بندگان من هر آئینه من حرام کردم ظلم را بر ذات خود و

جعلته بینکم محرما فلا تظالموا یا عبادی کلکم ضال

گردانیدم آنرا در میان شما حرام کرده شده پس ظلم مکنید شما در میان خود بر یکدیگر ای بندگان من همه شما گمراهید

الا من هدیته فاستهدونی اهدکم یا عبادی کلکم

مگر کسی که راه نمودم من وی را پس رهنمای خواهید از من تا ره نمایم شما را ای بندگان من همه شما

جائع الا من اطعمته فاستطعمونی اطعمکم یا عبادی

گرسنه اید یعنی محتاج اید بمن در حاجات شما ای برادرم مگر کسیکه طعام داده ام من وی را پس طعام خواهید از من

کلکم عار الا من کسوته فاستکسونی اکسکم یا عبادی

همه شما برهنه اید مگر کسیکه جامه پوشانیده ام من وی را پس جامه خواهید از من تا جامه پوشانم شما را ای بندگان من

انکم تخطئون باللیل والنهار وانا اغفر الذنوب

بدرستی شما خطا کاری میکنید به شب وروز ومن می آمرزم گناهان را

جمیعا فاستغفرونی اغفر لکم یا عبادی انکم لن تبلغوا

همه را پس آمرزش خواهید از من تا بیامرزم شما را ای بندگان من بدرستی هرگز شما نه خواهید رسید

كما قال تعالى ان الله لا يغفر ان يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء و آنرا ... استغفاری ... فرموده فاستغفروني

ضَرِّی فَتَضُرُّونِی وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِی فَتَنْفَعُونِی یَا عِبَادِی

بضرر من تا که ضرر رسانید مرا و هرگز نخواهید رسید بنفع من تا که نفع رسانید مرا ای بندگان من

لَوْ اَنَّ اَوَّلَکُمْ وَاٰخِرَکُمْ وَاِنْسَکُمْ وَجِنَّکُمْ کَانُوا عَلٰی اَتْقٰی

اگر بدرستی اول شما و آخر شما و آدمی شما و جنی شما باشند بر پرهیزگارتر

قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْکُمْ مَا زَادَ ذٰلِکَ فِی مُلْکِی شَیْئًا

دل شخص یکی از شما زیاده نکند این امر در بادشاهی من چیزی را

یَا عِبَادِی لَوْ اَنَّ اَوَّلَکُمْ وَاٰخِرَکُمْ وَاِنْسَکُمْ وَجِنَّکُمْ کَانُوا

ای بندگان من اگر بدرستی اول شما و آخر شما و آدمی شما و جنی شما باشند

عَلٰی اَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْکُمْ مَا نَقَصَ ذٰلِکَ مِنْ

بر بدکارتر دل شخصی یکی از شما کم نکند این امر از

مُلْکِی شَیْئًا یَا عِبَادِی لَوْ اَنَّ اَوَّلَکُمْ وَاٰخِرَکُمْ وَاِنْسَکُمْ وَ

بادشاهی من چیزی را ای بندگان من اگر بدرستی اول شما و آخر شما و آدمی شما و

جِنَّکُمْ قَامُوا فِی صَعِیْدٍ وَاحِدٍ فَسَاَلُونِی فَاَعْطَیْتُ کُلَّ اِنْسَانٍ

جنی شما بایستند در یک قطعه زمین پس سوال کنند تمام ایشان از من مرادهای مختلفه خود را پس دهم هر کسی از ایشان

مَسْاَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذٰلِکَ مِمَّا عِنْدِی اِلَّا کَمَا یَنْقُصُ الْمِخْیَطُ

مراد و مطلب وی را کم نکند این بخشش عام من از آنچه نزد من است از خزائن جود مگر مانند آنچه کم می کند سوزن

اِذَا اُدْخِلَ الْبَحْرَ یَا عِبَادِی اِنَّمَا هِیَ اَعْمَالُکُمْ اُحْصِیْهَا لَکُمْ

وقتیکه در آورده شود آن سوزن در دریای محیط ای بندگان من جز این نیست که این همه کارهای نیک و بد عملهای

ثُمَّ اُوَفِّیْکُمْ اِیَّاهَا فَمَنْ وَجَدَ خَیْرًا فَلْیَحْمَدِ اللّٰهَ وَمَنْ

از ان عملها پس کسیکه یافت عمل نیک و جزای نیک را پس باید که ثنا گوید خدا تعالی را که توفیق عمل نیک بوی داد که موجب

واجد ماجد افعل ما ارید عطای کلام و عذابی کلام انما امری لشیء اذا اردته ان اقول له کن فیکون انتهی کذا فی الکشف

وَجَدَ غَيْرَ ذٰلِكَ فَلَا يَلُوْمَنَّ اِلَّا نَفْسَهٗ رَوَاهُ مُسْلِمٌ

یافت غیر آن را یعنے عمل بد وجزای بد را پس ملامت نکند مگر نفس خود را سلم روایت کرد این را مسلم

اَلْحَدِيْثُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُوْنَ عَنْ اَبِيْ ذَرٍّ رَضِيَ

حدیث بیست و پنجم روایت ست از ابی ذر رضی

اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ اَنَّ اُنَاسًا مِّنْ اَصْحَابِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّى

الله تعالے عنه اینکه بدرستی بعضے مردم از اصحاب رسول الله صلے

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ قَالُوْا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ

الله علیه وآله وسلم که فقرا بودند گفتند مر پیغمبر صلے الله تعالے علیه

وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ ذَهَبَ اَهْلُ الدُّثُوْرِ بِالْاُجُوْرِ

واله وسلم را اے رسول خدا رفتند صاحبان مال دنیا با جرهای بسیار

يُصَلُّوْنَ كَمَا نُصَلِّيْ وَيَصُوْمُوْنَ كَمَا نَصُوْمُ وَيَتَصَدَّقُوْنَ

زیراکه نماز میگزارند ایشان چنانکه ما میگزاریم روزه میدارند ایشان چنانکه ما روزه میداریم و صدقه میدهند ایشان

بِفُضُوْلِ اَمْوَالِهِمْ قَالَ اَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُوْنَ

بزیاده مالهای خود یعنے ما بسبب فقر توفیق آن نداریم فرمود آنحضرت آیا نیست اینکه بدرستی گردانیده ست خدا تعالے

بِهٖ اِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيْحَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ تَكْبِيْرَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ

بآن دآن این ست که بدرستی بهر کلمه سبحان الله گفتن ثواب یک صدقه است و هر الله اکبر گفتن یک صدقه است و هر

تَحْمِيْدَةٍ صَدَقَةً وَكُلِّ تَهْلِيْلَةٍ صَدَقَةً وَاَمْرٌ بِالْمَعْرُوْفِ

الحمد لله گفتن یک صدقه است و هر لا اله الا الله گفتن یک صدقه است و امر کردن بکار نیک

صَدَقَةٌ وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ وَفِيْ بُضْعِ اَحَدِكُمْ

یک صدقه است و منع کردن از کار بد یک صدقه است و در جماع کردن یکے از شما

صدقة قالوا يا رسول الله أيأتي أحدنا شهوته و

یک صدقه است گفتند صحابه یا رسول الله آیا بے آید یکے از ما بمنکوحه خود برائے دفع شهوت خود و

يكون له فيها أجر قال أرأيتم لو وضعها في حرام

میباشد ویرا درین کار اجر وثواب فرمود آنحضرت خبر دهید مرا اگر نهاد آن شخص آلت خود را در حرام

أكان عليه وزر فكذلك إذا وضعها في الحلال كان

آیا باشد بروی گناه گفتند آری فرمود پس همچنین وقتیکه نهاد آلت خود را در فرج منکوحه حلال باشد مر

له أجر رواه مسلم الحديث السادس والعشرون

ویرا اجر وثواب روایت کرد این را مسلم حدیث بیست و ششم

عن أبي هريرة رضي الله تعالى عنه قال قال رسول

روایت است از ابی هریره رضی الله تعالے عنه که گفت فرمود رسول

الله صلى الله تعالى عليه وآله وسلم كل سلامى من

الله صلے الله تعالے علیه وآله وسلم هر بندی از بندهاے اعضای بدن

الناس عليه صدقة كل يوم تطلع فيه الشمس تعدل

از مردم بروی است یک صدقه هر روزیکه بر آید دران روز آفتاب از جمله آن صدقات این است که

بين الاثنين صدقة وتعين الرجل في دابته فتحمله

درمیان دو نفر این هم صدقه است واینکه مدد کنی باشخصے در چارپای وی پس سوار کنی ویرا

عليها أو ترفع له عليها متاعه صدقة والكلمة

بران دابه یا برداری برائے آن شخص بر آن دابه اسباب ویرا این هم صدقه است وسخن

الطيبة صدقة وبكل خطوة تمشيها إلى الصلوة

خوش گفتن کسے را نیز صدقه است وبهر قدمے که میروی بآن قدم بسوے نماز

٢٥

صَدَقَةٌ وَتُمِيطُ الْاَذٰى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ رَوَاهُ

این هم صدقه است وانیکه دور کنی خس وخاشاک وخار از راه — این هم صدقه است روایت کرد این را

الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ اَلْحَدِيثُ السَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ

بخاری ومسلم حدیث بیست وهفتم

عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سِمْعَانَ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ

روایت است از نواس پسر سمعان رض رضی الله تعالی عنه که وی روایت کرد از پیغمبر

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ قَالَ الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ

صلی الله تعالی علیه وآله وسلم که فرمود آنحضرت نیکی یعنی عمده اقسام نیکی خوی است

وَالْاِثْمُ مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ اَنْ يَّطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ

وگناه آنچیز است که بخلد واضطراب آرد در نفس تو ومکروه داری اینکه مطلع شوند برو مردم

رَوَاهُ مُسْلِمٌ وَعَنْ وَّابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ

روایت کرد این را مسلم وروایت است از وابصه پسر معبد رضی الله تعالی عنه

قَالَ اَتَيْتُ رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

که وی گفت آمدم نزد رسول الله صلی الله تعالی علیه وآله وسلم برای دریافت حقیقت نیکی

فَقَالَ جِئْتَ تَسْاَلُ عَنِ الْبِرِّ قُلْتُ نَعَمْ فَقَالَ اسْتَفْتِ

پس فرمود مرا آمدی تا که سوال کنی از حقیقت نیکی گفتم آری پس فرمود فتوی بخواه

قَلْبَكَ اَلْبِرُّ مَا اطْمَاَنَّتْ اِلَيْهِ النَّفْسُ وَاطْمَاَنَّ اِلَيْهِ

از دل خود نیکی آنچیز است که آرام گیرد بسوی نفس وآرام گیرد بسوی

الْقَلْبُ وَالْاِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ

دل وگناه آن چیز است که بخلد در نفس واضطراب وتردد آرد در سینه

وَاِنْ اَفْتَاكَ النَّاسُ حَدِيْثٌ حَسَنٌ رُوِيْنَاهُ فِيْ مُسْنَدَيْ

اگرچه فتوی دهند ترا مردم بکردن آن اینحدیث حسن ست روایت کرده شده با اینحدیث در مسند

الْاِمَامَيْنِ اَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ وَالدَّارِمِيِّ بِاِسْنَادٍ حَسَنٍ

دو امام یک احمد پسر حنبل و دارمی باسناد حسن

اَلْحَدِيْثُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُوْنَ عَنْ اَبِيْ نَجِيْحٍ

حدیث بیست وهشتم روایت ست از ابی نجیح

الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ وَعَظَنَا

عرباض پسر ساریه رضی الله تعالے عنه که گفت پند فرمود مایان را

رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ مَوْعِظَةً

رسول الله صلے الله علیه واله وسلم پندے

بَلِيْغَةً وَجِلَتْ مِنْهَا الْقُلُوْبُ وَذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُوْنُ

بکمال رسیده وسخت ترساننده که ترسیدند از آن دلها واشک بباریدند از آن چشمها

فَقُلْنَا يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ كَاَنَّهَا مَوْعِظَةُ مُوَدِّعٍ فَاَوْصِنَا قَالَ

پس گفتیم ای رسول خدا گویا این پند کسے ست که وداع کننده باشد پس نصیحت فرما مایان را فرمود

اُوْصِيْكُمْ بِتَقْوَى اللّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَاِنْ

نصیحت می کنم شمارا به پرهیزگاری در ترسیدن از خدای عزوجل وشنیدن وفرمانبرداری حکم امیر اگرچه

تَاَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ حَبَشِيٌّ فَاِنَّهُ مَنْ يَّعِشْ مِنْكُمْ

بالفرض امیر شود بر شما غلام حبشے پس بدرستیکه کسیکه زیست بماند از شما بعد از من

فَسَيَرٰى اخْتِلَافًا كَثِيْرًا فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِيْ وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ

پس مے بیند اختلاف بسیار را در مردم پس تا آن وقت لازم ست بر شما نگرفتن سنت من وسنت خلیفها

مراد بخلفاء راشدین خلفاء اربعه‌اند که بعد از آنحضرت صلی الله تعالی علیه وسلم بودند خلفاء راشدین رضی الله تعالی عنهم بحقیقت همان سنت پیغمبر ست که دوران ایشان به آن گزشت پیدا کنند که اتباع هوی داردهم هر که بهوای نفس خود سنت عمل کند حکم ایشان سیرت ایشان رعد و موافق

الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ تَمَسَّكُوا بِهَا عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ

راه یافتگان من چنگ زنید بآن وسخت بگیرید آنرا بوقت سنت مرا بدندانها

وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَ

وددر دارید خودرا از کارهای نو برآمده زیراکه بدرستی هر کار نو برآمده بدعت ست و

كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ

هر بدعت گمراهی ست روایت کرد این را ابوداود و ترمذی و گفت ترمذی که

حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ الْحَدِيثُ التَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ

این حدیث حسن ست صحیح ست حدیث بیست ونهم

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ

روایت ست از معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه که گفت وی گفتم من ای رسول

اللهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ

خدا خبر کن مرا بکاری که داخل کند مرا در جنت ودور کند مرا از آتش دوزخ

قَالَ لَقَدْ سَأَلْتَ عَنْ أَمْرٍ عَظِيمٍ وَإِنَّهُ لَيَسِيرٌ عَلَى مَنْ

فرمود آنحضرت بتحقیق پرسیدی از کار بس بزرگ وبدرستیکه این کار هر آئینه آسان ست بر کسیکه

يَسَّرَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ تَعْبُدُ اللهَ وَلَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا

آسان گرداند آنرا خدا تعالی بر آنکس و آن کار این ست که عبادت کنی خدارا و شریک نکنی با وی چیزی را

وَتُقِيمُ الصَّلٰوةَ وَتُؤْتِي الزَّكٰوةَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ وَ

و قائم کنی نماز را وبدهی زکوة را وروزه داری ماه رمضان را و

وَتَحُجُّ الْبَيْتَ ثُمَّ قَالَ أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ الصَّوْمُ

حج کنی خانه کعبه را پس از آن فرمود آنحضرت آیا راه نمایم ترا بر درهای نیکی یعنی که نیکی از آنها می در آید

جنّة والصّدقة تطفئ الخطيئة كما يطفئ الماء النّار وصلوة

و در دیگر صدقه است که وی مرده و محو مے کند گناه را چنانکه سرد مے کند آب آتش را و دیگر نماز

الرّجل في جوف اللّيل ثمّ تلا تتجافى جنوبهم عن المضاجع

شخص است در میان شب یعنی نماز تهجد پس تر خواند آنحضرت این آیة را برای استشهاد بر فضیلت نماز تهجد و

حتّى بلغ يعملون ثمّ قال الا اخبرك برأس الامر

تا آنکه رسید آنحضرت بآخر این آیت که لفظ یعملون است پس تر فرمود آیا خبر کنم ترا با صل و سر همه کارهاے دین

وعموده وذروة سنامه قلت بلى يا رسول الله قال

و ستون دین و بلندی کوهان دین گفتم آری اے رسول خدا فرمود

رأس الامر الاسلام وعموده الصّلوة وذروة سنامه

سر همه کارهای دین اسلام است یعنی انقیاد و گردن نهادن و قبول کردن همه ارکان و احکام دین را و ستون دین نماز

الجهاد ثمّ قال الا اخبرك بملاك ذلك كلّه قلت بلى

جهاد کردن است با کافران که بدان کار دین ارتفاع و بلندی میگیرد ۱۲ شیخ پس تر فرمود آنحضرت آیا خبر دهم ترا بچیزیکه قوام

يا نبيّ الله فاخذ بلسانه وقال كفّ عليك هذا

ای پیغمبر خدا پس گرفت آنحضرت زبان مبارک خود را و فرمود باز دار و نگهدار بر خود این زبان خود را

فقلت يا نبيّ الله وانّا لمؤاخذون بما نتكلّم به فقال

پس گفتم بطریق تعجب استفهام که ای پیغمبر خدا آیا ما بان گرفته مے شویم بآن چیزیکه کلام میکنیم بآن پس فرمود آنحضرت

ثكلتك امّك يا معاذ وهل يكبّ النّاس في النّار

بگریند ترا مادر تو ای معاذ و آیا می اندازد مردم را در آتش دوزخ

على وجوههم او على مناخرهم الّا حصائد السنتهم

سرنگون بر روئهای ایشان یا بر بینی های ایشان مگر درو کرده های زبانهای ایشان

٢٥

رواه الترمذي وقال حديث حسن الحديث

روایت کرد این را ترمذی و گفت که این حدیث حسن است حدیث

الثلثون عن ابي ثعلبة الخشني جرثوم بن ناشر رضي الله

سی ام روایت است از ابی ثعلبه خشنی جرثوم پسر ناشر رضی الله

تعالى عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال ان

تعالے عنه که وی روایت کرد از رسول الله صلے الله علیه وآله وسلم فرمود بدرستی

الله تعالى قد فرض فرائض فلا تضيعوها وحد

خدا تعالی هر آیینه فرض کرد بر شما فرائض را پس ضائع مکنید آنها را بترک کردن آنها و تاخیر کردن شان

حدودا فلا تعتدوها وحرم اشياء فلا تنتهكوها

حدها را پس تجاوز مکنید از آنها و حرام کرد بر شما بعضے چیزها را پس بیحرمتی مکنید آنها را بکردن آنها

وسكت عن اشياء رحمة لكم من غير نسيان فلا

و خاموش شد از بعضے چیزها برای رحمت بر شما بغیر از فراموشی پس بحث

تبحثوا عنها حديث حسن رواه الدارقطني وغيره

مکنید از آنها یعنی جستجو در آن بسیار مکنید که موجب غلو فی الدین میشود این حدیث حسن است روایت کرد این را دارقطنی

الحديث الحادي والثلثون عن ابي العباس رض

حدیث سی و یکم روایت است از ابی العباس رض

سهل بن سعد الساعدي رضي الله تعالى عنه قال جاء

سهل بن سعد ساعدی رضی الله تعالے عنه که گفت آمد

رجل الى النبي صلى الله تعالى عليه وآله وسلم

شخصے نزد پیغمبر صلے الله تعالے علیه و آله وسلم

فَقَالَ يَا رَسُولَ اللّٰهِ دُلَّنِي عَلٰى عَمَلٍ إِذَا عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِيَ اللّٰهُ

پس گفت ای رسول خدا رهنما مرا بر کاری که چون کنم آن را دوست دارد مرا خدا

وَأَحَبَّنِيَ النَّاسُ فَقَالَ ازْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللّٰهُ وَ

و دوست دارند مرا مردم پس فرمود آنحضرت بے رغبت باش در دنیا که دوست دارد ترا خدا تعالی و

ازْهَدْ فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبَّكَ النَّاسُ حَدِيثٌ حَسَنٌ

بے رغبت باش در آنچه نزد مردم است تا دوست دارند ترا مردم این حدیث حسن است

رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَغَيْرُهُ بِأَسَانِيدَ حَسَنَةٍ الْحَدِيثُ

روایت کرد این را ابن ماجه و غیر وے باسنادهای حسن حدیث

الثَّانِي وَالثَّلٰثُونَ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ

سی و دوم روایت است از ابی سعید سعد پسر مالک

بْنِ سِنَانٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللّٰهِ

پسر سنان خدری رضی الله تعالی عنه اینکه بدرستی رسول خدا

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ

صلی الله تعالی علیه و آله وسلم فرمود نیست جائز ضرر دادن ابتدا رسانیدن کسی

فِي الْإِسْلَامِ حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارَقُطْنِيُّ

در دین اسلام این حدیث حسن است روایت کرد این را ابن ماجه و دار قطنی

وَغَيْرُهُمَا مُسْنَدًا وَرَوَاهُ مَالِكٌ فِي الْمُوَطَّأِ عَنْ عَمْرِو بْنِ

و غیر ایشان باسناد و روایت کرد این را مالک در موطا از عمرو پسر

يَحْيٰى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

یحیی که وی روایت کرده از پدر خود و پدرش از پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم لیکن مالک روایت کرد این را

مرسلاً فاسقط ابا سعيدٍ وله طرق يقوّي بعضها

مرسل پس ساقط کرد مالک ابو سعید را از اسناد اینحدیث و مر اینحدیث را چند طریق ست که قوت میدهد بعضے ازان

بعضاً الحديث الثالث والثلثون عن ابن عباسٍ

بعضے را حدیث سی و سوم روایت ست از ابن عباس

رضي الله تعالى عنهما ان رسول الله صلى الله تعالى

رضی الله تعالی عنهما اینکه بدرستی رسول الله صلے الله تعالے

عليه واله وسلم قال لو يعطى الناس بدعوىهم لادّعى

علیه و آله وسلم فرمود اگر داده شوند مردم بدعوی ایشان هر اینه دعوی ناحق میکردند

رجالٌ اموال اقوامٍ ودماءهم لكنّ البيّنة على المدّعي

بسیار مردم بر مالهای مردم و خونهای ایشان لیکن گواهان لازم ست بر مدعی و اگر گواهان نباشد

واليمين على من انكر حديث حسن رواه البيهقيّ

قسم ست بر کسیکه منکر شود اینحدیث حسن ست روایت کرد این را بیهقی

وغيره هكذا وبعضه في الصّحيحين الحديث

وغیروے اینچنین وبعض اینحدیث در صحیحین ست حدیث

الرّابع والثّلثون عن ابي سعيد الخدريّ رضي

سی و چهارم روایت ست از ابی سعید خدری رضی

الله تعالى عنه قال سمعت رسول الله صلى الله تعالى

الله تعالے عنه که گفت شنیدم رسول الله صلے الله تعالے

عليه واله وسلم يقول من رأى منكم منكراً فليغيّره بيده

علیه و آله وسلم را که فرمود کسیکه دید از شما کار ممنوع و غیر مشروع را پس باید که منع کند آنرا بدست خود

فَاِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهٖ فَاِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهٖ فَذٰلِكَ

پس اگر نتواند پس باید که منع کند از زبان خود   پس اگر نتواند پس باید که به دل مکروه دارد آن را به دل خود و این

اَضْعَفُ الْاِيْمَانِ رَوَاهُ مُسْلِمٌ اَلْحَدِيْثُ الْخَامِسُ وَ

ضعیف تر ایمان است   روایت کرد این را مسلم   حدیث   پنجم و

الثَّلٰثُوْنَ عَنْ اَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ

روایت است از ابی هریره رضی الله تعالی عنه که گفت فرمود رسول

اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ لَا تَحَاسَدُوْا وَلَا تَنَاجَشُوْا

الله صلی الله تعالی علیه و آله وسلم   حسد مکنید با همدیگر و مبر انگیزانید کسی را بفریب در بیع و شرا

وَلَا تَبَاغَضُوْا وَلَا تَدَابَرُوْا وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَيْعِ بَعْضٍ وَ

و بغض و کینه مکنید با همدیگر و پشت مگردانید و دشمنی مکنید با همدیگر و بیع مکنند بعضی از شما بر بیع بعضی دیگر و

كُوْنُوْا عِبَادَ اللّٰهِ اِخْوَانًا اَلْمُسْلِمُ اَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهٗ وَلَا يَخْذُلُهٗ

باشید بندگان خدا برادران با هم دگر   مسلم برادر مسلمان است   نه ظلم کند بر وی و نه خوار و فرو گذارد

وَلَا يَكْذِبُهٗ وَلَا يَحْقِرُهٗ اَلتَّقْوٰى هٰهُنَا وَيُشِيْرُ اِلٰى صَدْرِهٖ

و نه دروغ میگوید با وی و نه حقیر و ذلیل میدارد وی را پرهیزگاری اینجا است و اشارت میکرد آنحضرت بگفتن این لفظ بسینه

ثَلٰثَ مِرَارٍ بِحَسْبِ امْرِئٍ مِّنَ الشَّرِّ اَنْ يَّحْقِرَ اَخَاهُ الْمُسْلِمَ

سه بار یعنی سه بار فرمود که اصل پرهیزگاری در دل است   بس است شخصی را از بدی و گناه اینکه خوار و حقیر میدارد   او برادر

كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهٗ وَمَالُهٗ وَعِرْضُهٗ رَوَاهُ

هر چیز مسلمان بر دیگر مسلمان حرام است   خون وی   و مال وی   و آبروی وی   روایت کرد این

مُسْلِمٌ اَلْحَدِيْثُ السَّادِسُ وَالثَّلٰثُوْنَ عَنْ اَبِيْ هُرَيْرَةَ رَضِيَ

را مسلم   حدیث   سی و ششم   روایت است از ابو هریره   رضی الله

٣٣

اللّٰه تعالی عنه عن النبی صلی اللّٰه تعالی علیه وآله وسلم قال من

اللّٰه تعالی عنه که روایت کرد از پیغمبر صلی اللّٰه تعالی علیه وآله وسلم که فرمود کسیکه

نفس عن مؤمن کربة من کرب الدنیا نفس اللّٰه تعالی عنه کربة

رهای داد مومن را دور کرد از مومن یک اندوه را از اندوهای دنیا دور کند خدا تعالی از وی اندوهی را

من کرب یوم القیمة ومن یسر علی معسر یسر اللّٰه علیه فی الدنیا

از اندوهای روز قیامت و کسیکه آسانی کند بر صاحب سختی آسانی کند خدا تعالی بر وی در دنیا

والاخرة ومن ستر مسلما ستره اللّٰه تعالی فی الدنیا والاخرة و

و آخرت و کسیکه بپوشد مسلمان را بپوشد وی را خدا تعالی در دنیا و آخرت یعنی از عذاب و فضیحت

اللّٰه فی عون العبد ما کان العبد فی عون اخیه ومن سلك

خدا تعالی در مدد بنده باشد تا وقتیکه باشد بنده در مدد برادر مسلمان خود و کسیکه روان شود

طریقا یلتمس فیه علما سهل اللّٰه به طریقا الی الجنة وما اجتمع

براهی که میخواهد در آن راه علم دین را آسان کند خدا تعالی برای وی بسبب آن راه راهی بسوی جنت و جمع نشوند

قوم فی بیت من بیوت اللّٰه یتلون کتاب اللّٰه ویتدارسونه بینهم

هیچ قومی در خانه از خانه های خدا تعالی که بخوانند ایشان در آنجا کتاب خدا تعالی را و بخوانند آنرا با یکدیگر یا تعلیم کنند

الا نزلت علیهم السکینة وغشیتهم الرحمة وحفتهم الملئکة وذکر

مگر اینکه نازل شود بر ایشان از جانب خدا تعالی آرام و تسلی دل و بپوشاند ایشان را رحمت خدا و گرداگرد ایشان آیند فرشتگان

هم اللّٰه فیمن عنده ومن بطا به عمله لم یسرع به نسبه رواه مسلم

خدا تعالی در میان جماعت که نزد وی است از فرشتگان مقرب و کسیکه پس اندازد از جنت او را عمل وی پیش نکند او را نسب وی

هذا اللفظ الحدیث السابع والثلثون عن ابن عباس رضی

روایت است از ابن عباس رضی — حدیث سی و هفتم — با ابن الفاظ

اللّٰهُ تَعَالیٰ عَنْهُمَا عَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّی اللّٰهُ تَعَالیٰ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

اللہ تعالی عنہما کہ وی روایت کرد از رسول خدا صلے اللہ تعالے علیہ وآلہ وسلم

فِیْمَا رَوٰی عَنْ رَّبِّهٖ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ تَعَالیٰ کَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَ

در آنچہ روایت کرد آنحضرت از پروردگار خود فرمود آنحضرت بدرستی خدا تعالی نوشتہ نیکیہا را و

السَّیِّئَاتِ ثُمَّ بَیَّنَ ذٰلِكَ فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ یَعْمَلْهَا کَتَبَهَا اللّٰهُ

بدیہا را پس از ان بیان فرمود آنرا این چنین پس کسیکہ قصد کند بکردن یک کار نیک پس نکرد آنرا نویسد

عِنْدَهٗ حَسَنَةً کَامِلَةً وَاِنْ هَمَّ بِهَا وَعَمِلَهَا کَتَبَهَا اللّٰهُ عِنْدَهٗ

نزد خود یکی نیکے کامل و اگر قصد کند بکردن نیکی و کرد آنرا نویسد آن یک نیکی را خدا تعالے نزد خود اعنی جزا ایش

عَشْرَ حَسَنَاتٍ اِلیٰ سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ اِلیٰ اَضْعَافٍ کَثِیْرَةٍ وَاِنْ هَمَّ

دہ نیکے تا ہفتصد چند بلکہ تا دو چند ہاے زیادہ و بسیار ازین و اگر قصد کرد

بِسَیِّئَةٍ فَلَمْ یَعْمَلْهَا کَتَبَهَا اللّٰهُ عِنْدَهٗ حَسَنَةً کَامِلَةً وَاِنْ هَمَّ

بکردن یک بدی پس نکرد آنرا نویسد آن نکردن بدی را خدا تعالی نزد خود یکی نیکی کامل و اگر قصد کرد

بِهَا فَعَمِلَهَا کَتَبَهَا اللّٰهُ سَیِّئَةً وَّاحِدَةً رَوَاهُ الْبُخَارِیُّ وَمُسْلِمٌ

بکردن بدی پس کرد آنرا نویسد آن کردن بدی را خدا تعالی یک بدی روایت کرد این را بخاری و مسلم

فِیْ صَحِیْحَیْهِمَا بِهٰذِهِ الْحُرُوْفِ فَانْظُرْ یَا اَخِیْ وَفَّقَنِیَ اللّٰهُ وَاِیَّاكَ اِلیٰ

در صحیح خود باین حروف یعنے باین کلمات و الفاظ پس نظر کن ای برادر من توفیق خیر دہد مرا خدا تعالی

عِظَمِ لُطْفِ اللّٰهِ تَعَالیٰ وَتَاَمَّلْ هٰذِهِ الْاَلْفَاظَ وَقَوْلُهٗ عِنْدَهٗ

بزرگی و بسیاری لطف خدا تعالے و فکر بکن درین الفاظ حدیث و قول خدا تعالے کہ عندہ ست

اِشَارَةٌ اِلَی الْاِعْتِنَاءِ بِهَا وَقَوْلُهٗ کَامِلَةً لِلتَّوْکِیْدِ وَشِدَّةِ

اشارہ ست بسوی اہتمام بآن حسنہ و قول وی تعالے کاملۃ برائے تاکید و بسیاری

قصد نیکی ثواب نیکی دارد

٣٥

ترک کردن بدی بعد از عزم بدی ثواب نیکی دارد

الاعتناء وقال في السيئة التي هم بها ثم تركها كتبها الله

اهتمام است و فرمود در آن بدی که قصد کرده است بآن پس از آن ترک کرد آنرا اینکه نویسد آنرا خدا تعالی

عنده حسنة كاملة فاكدها بكاملة وان عملها كتبها

نزد خود یک نیکی کامل پس تاکید کرد آنرا بکامله و اگر کرد آن بدی را نویسد آن را

الله سيئة واحدة فاكد تقليلها بواحدة ولم يؤكدها بكاملة

خدا تعالی یک بدی پس تاکید کرد کم کردن آن بدی را بیک و تاکید نکرد آن بدی را بکامل یعنی چنین نفرمود که نویسد

فلله الحمد والمنة سبحانه وتعالى لا نحصي ثناء عليه وبالله

پس خاص خدا تعالی راست ستایش و احسان پاکی است مر او را و بلند است وی شمرده نشود ثنا بر وی و خاص بخدا

التوفيق الحديث الثامن والثلثون عن ابي هريرة

ست توفیق حدیث سی و هشتم روایت است از ابی هریره

رضي الله تعالى عنه قال قال رسول الله صلى الله تعالى

رضی الله تعالی عنه که گفت فرمود رسول الله صلی الله تعالی

عليه واله وسلم ان الله تعالى قال من عادى لي وليا فقد

علیه و آله وسلم اینکه بدرستی خدا تعالی فرمود کسیکه دشمنی کند با دوست من پس بدرستی

اذنته بالحرب وما تقرب الي عبدي بشيء احب الي مما افترضت

خبر کردم وی را بجنگ کردن یعنی با من و نزدیکی نکرده بسن بنده من بهیچ چیز که دوست تر باشد بنزد من از آنچه فرض

عليه وما يزال عبدي يتقرب الي بالنوافل حتى احببته

بر وی و همیشه بنده من نزدیکی میکند بمن بکردن نوافل و عبادات مستحبه تا آنکه دوست گیرم وی را

فاذا احببته كنت سمعه الذي يسمع به وبصره الذي

پس وقتیکه دوست گیرم وی را باشم من گوش وی آنکه میشنود بوی و باشم چشم وی آنکه

يُبصِرُ بِهٖ ويَدَهُ الَّتي يَبطِشُ بِها ورِجلَهُ الَّتي يَمشي بِها وإن

بیند بوسے و بانشم دست وی آنکہ میگیرد بآنہا و بآستن پاے وی آنکہ میرود بآن واگر

سَأَلَني لَأُعطِيَنَّهُ ولَئِنِ استَعاذَني لَأُعيذَنَّهُ رَواهُ البُخارِيُّ

بخواہد از من چیزے را البتہ میدہم او را و اگر پناہ خواہد بمن البتہ پناہ میدہم او را روایت کرد این را البخاری

الحَديثُ التّاسِعُ والثَّلٰثونَ عَنِ ابنِ عَبّاسٍ رَضِيَ اللهُ

حدیث سی و نہم روایت ست از ابن عباس رضے اللہ

تَعالىٰ عَنهُما أنَّ رَسولَ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعالىٰ عَلَيهِ وآلِهٖ وسَلَّمَ

تعالے عنہما اینکہ بدرستی رسول اللہ صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم

قالَ إنَّ اللهَ تَعالىٰ تَجاوَزَ لي عَن أُمَّتِي الخَطَأَ والنِّسيانَ وما

فرمود کہ ہر آئنہ خدا تعالے فروگذاشت نمودہ بخاطر من از امت من خطا را و فراموشی را و آن چیزے را

استُكرِهوا عَلَيهِ حَديثٌ حَسَنٌ رَواهُ ابنُ ماجَةَ والبَيهَقيُّ

کہ مکروہ و مجبور کردہ شوند بر آن چیز این حدیث حسن ست روایت کرد این را ابن ماجہ و بیہقی

وغَيرُهُما الحَديثُ الأربَعونَ عَنِ ابنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ تَعالىٰ

و غیر ایشان حدیث چہلم روایت ست از ابن عمر رضے اللہ تعالے

عَنهُما قالَ أخَذَ رَسولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعالىٰ عَلَيهِ وآلِهٖ وسَلَّمَ

عنہما کہ گفت گرفت رسول خدا صلے اللہ تعالے علیہ وآلہ وسلم

بِمَنكِبي فَقالَ كُن في الدُّنيا كَأنَّكَ غَريبٌ أو عابِرُ سَبيلٍ وكانَ

ہر دو دوش مرا پس فرمود باش در دنیا آنچنان کہ گویا بدرستی تو مسافر ہستے یا گذر کنندہ راہ ہستی و بود

ابنُ عُمَرَ يَقولُ إذا أمسَيتَ فَلا تَنتَظِرِ الصَّباحَ وإذا أصبَحتَ

ابن عمر رضہ کہ میگفت اینکہ وقتیکہ شام کنی پس انتظار مکن صبح را و چون صبح کنی

فَلَا تَنْتَظِرِ الْمَسَاءَ وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ وَمِنْ حَيٰوتِكَ

پس مکن انتظار شام را و بگیر توشه از صحت خود برای بیماری خود و از زندگی خود

لِمَوْتِكَ رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ اَلْحَدِيْثُ الْحَادِيْ وَالْاَرْبَعُوْنَ عَنْ اَبِيْ

برای مرگ خود روایت کرد این را بخاری حدیث چهل و یکم روایت است از ابی

مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُمَا قَالَ قَالَ

محمد عبد الله بن عمرو پسر عاص رضی الله تعالی عنهما که گفت فرمود

رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ لَا يُؤْمِنُ اَحَدُكُمْ حَتّٰى

رسول خدا صلی الله تعالی علیه و آله و سلم ایمان نمی آرد یکی از شما یعنی ایمان کامل

يَكُوْنَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهٖ حَدِيْثٌ صَحِيْحٌ رُوِّيْنَاهُ فِيْ كِتَابِ

تا آنکه شود هوای نفسانی وی تابع برای آنچه آمده ام با آن این حدیث صحیح است روایت کرده شده ایم آن را در کتاب

الْحُجَّةِ بِاِسْنَادٍ صَحِيْحٍ اَلْحَدِيْثُ الثَّانِيْ وَالْاَرْبَعُوْنَ عَنْ اَنَسٍ

حجة باسناد صحیح حدیث چهل و دوم روایت است از انس

رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ

رضی الله تعالی عنه که گفت شنیدم رسول الله صلی الله تعالی علیه

وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ يَقُوْلُ قَالَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى يَا ابْنَ اٰدَمَ اِنَّكَ مَا

و آله و سلم را که میفرمود اینکه فرموده است خدای تبارک و تعالی ای پسر آدم بدرستی تو مادامیکه

دَعَوْتَنِيْ وَرَجَوْتَنِيْ غَفَرْتُ لَكَ ذُنُوْبَكَ عَلٰى مَا كَانَ فِيْكَ وَلَا

بخوانی مرا و سوال کنی از من و امید کنی از من بیامرزم برای تو گناهان ترا هر آنچه باشند در تو و باک نکنم

اُبَالِيْ يَا ابْنَ اٰدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوْبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِيْ

و ندارم ای پسر آدم اگر برسند گناهان تو بکناره آسمان پس باز از من طلب آمرزش کنی از من

ف ١ یعنی تا آنکه هوا و خواهش نفسانی او تابع شریعت نبود مومن نشود مومن کامل نگردد

ف ٢ مومن کامل آنوقت شود که هوای نفسانی وی تابع شرع مطهر گردد

ف ٣ دعا و تضرع و زاری با امید اجابت سبب از غفار بکلی گناهان استغفار لیل و نهار موجب مغفرت ذنوب است

de'Smat 36184 4RC DT/111023//TEW/TPW/FH2-14/SP 01:APR:11 17:07